

Riksdagens protokoll

2007/08:33

Torsdagen den 29 november

Kl. 12.00 – 12.11
14.00 – 15.00

Protokoll
2007/08:33

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 23 november.

2 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2007/08:172

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:172 Mäns våld mot kvinnor

av Carina Hägg (s)

Interpellationen kommer att besvaras tisdag den 11 december 2007.

Skälet till dröjsmålet är utlandsresa och andra inbokade arrangemang som inte går att flytta på.

Stockholm den 27 november 2007

Justitiedepartementet

Nyamko Sabuni (fp)

Enligt uppdrag

Cecilia Bergman

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2007/08:181

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:181 Höjda försäkringspremier vid betalningsanmärkning

av Egon Frid (v)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 11 december 2007.

Prot. 2007/08:33
29 november

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och andra sedan tidigare inbokade arrangemang.

Stockholm den 22 november 2007

Justitiedepartementet

Beatrice Ask

Interpellation 2007/08:182

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:182 Mångfald inom vård och omsorg
av Anneli Särnblad (s)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 15 januari 2008.

Skälet till dröjsmålet är inbokade engagemang och utrikes resor.

Stockholm den 20 november 2007

Socialdepartementet

Göran Hägglund (kd)

Enligt uppdrag

Marianne Jenryd

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2007/08:183

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:183 Åtgärder mot sms-lån
av Christina Axelsson (s)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 11 december 2007.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och andra sedan tidigare inbokade arrangemang.

Stockholm den 22 november 2007

Justitiedepartementet

Beatrice Ask

Interpellation 2007/08:186

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:186 Yttrandefrihet i offentligt finansierad verksamhet
av Elina Linna (v)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 11 december 2007.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och andra sedan tidigare inbokade arrangemang.

Stockholm den 22 november 2007

Justitiedepartementet

Beatrice Ask

Till riksdagen

Interpellation 2007/08:197 Rätt till äldreomsorg på hemspråk
av Nikos Papadopoulos (s)

Interpellationen kommer att besvaras den 7 december 2007.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokad resa till Sydafrika.

Stockholm den 21 november 2007

Socialdepartementet

Maria Larsson (kd)

Enligt uppdrag

Marianne Jenryd

Expeditions- och rättschef

3 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Proposition

2007/08:40 till finansutskottet

Motioner

2007/08:Ub1 till utbildningsutskottet

2007/08:N7 och N8 till näringsutskottet

4 § Utlåtande om grönbok om anpassning till klimatförändringar i Europa – tänkbara EU-åtgärder

Föredrogs

miljö- och jordbruksutskottets utlåtande 2007/08:MJU4

Utlåtande om grönbok om anpassning till klimatförändringar i Europa –
tänkbara EU-åtgärder.

Tredje vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.

(Beslut fattades under 7 §.)

5 § Vissa sekretessfrågor

Föredrogs

konstitutionsutskottets betänkande 2007/08:KU8

Vissa sekretessfrågor (framst. 2007/08:RS1)

Tredje vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.

(Beslut fattades under 7 §.)

6 § Beslut om ärenden som slutdebatterats den 28 november

SkU7 Skattelättnader för förmån av hushållstjänster

1. utskottet

2. res. (s, v, mp)

Votering:

142 för utskottet

137 för res.

70 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 86 m, 19 c, 18 fp, 19 kd

För res. 16: 104 s, 18 v, 15 mp

Frånvarande: 26 s, 11 m, 10 c, 10 fp, 5 kd, 4 v, 4 mp

SkU8 Sänkt reklamskatt för vissa periodiska publikationer

Kammaren biföll utskottets förslag.

7 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde

MJU4 Utlåtande om grönbok om anpassning till klimatförändringar i Europa – tänkbara EU-åtgärder

Kammaren biföll utskottets förslag.

Utskottets utlåtande lades till handlingarna.

KU8 Vissa sekretessfrågor

Kammaren biföll utskottets förslag.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 12.11 på förslag av tredje vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 14.00 då frågestunden skulle börja.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 14.00.

Frågestund

8 § Frågestund

Anf. 1 TALMANNEN:

Jag hälsar statsråden välkomna att närvara. Frågor besvaras av finansminister Anders Borg, statsrådet Lars Leijonborg, miljöminister Andreas Carlgren, socialminister Göran Hägglund och utbildningsminister Jan Björklund.

Anf. 2 SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s):

Herr talman! Jag ska rikta min fråga till finansministern.

På ett tidigt stadium när regeringen hade tillträtt lovade man heligt och dyrt att man skulle sänka arbetsgivaravgifterna, som en viktig del i jobbsatsningen.

Däremot höjde man egenavgifterna som innebar att småföretagare fick en ökad kostnad med 37 000 kronor. Sedan skulle sänkningen komma.

Nu håller sänkningen på att haverera. EU-kommissionen ger inte klartecken. Detta kan inte träda i kraft när det var tänkt.

Finansministern är väldigt förtegen om när det ska kunna ske. Han lovar att det ska ske under våren utan att kunna peka på att kommissionen kommer med besked.

Det här var ju en viktig del i jobbsatsningen. Är det så, finansministern, att jobbsatsningen håller på att haverera i och med att det här inte kan genomföras?

Anf. 3 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Regeringens jobbpolitik vilar på urbergets grund. Vi räknar med att under de närmaste två åren skapa mellan 100 000 och 200 000 i ökad sysselsättning. Det beror på att vi för en offensiv jobbpolitik som gör det mer lönsamt att arbeta, billigare och enklare att anställa och mer attraktivt att driva företag.

Arbetsgivaravgifterna sänks med 17 miljarder. Skatten på ägandet sänks med nästan 15 miljarder. Det är stora lättnader som görs. En liten del av detta rör de viktiga åtgärderna för att skapa fler jobb i servicesektorn.

Jag kan garantera Sven-Erik Österberg en sak, och det är att vi kommer att driva en politik som gör att det blir lägre kostnader för arbetsgivare att anställa och att det blir en ökad sysselsättning.

Anf. 4 SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s):

Herr talman! Den här lilla delen, som finansministern pekar på, handlar om 2 ½ miljard som inte kan genomföras som en viktig del i jobbsatsningen. Men det här är inte den enda saken som inte kan genomföras.

Ni gick till val på att ni skulle sänka bensinskatten. Den ökade ni. Ni gick till val på att ni skulle ta bort fastighetsskatten. Det innebar att 220 000 fastighetsägare fick höjd fastighetsskatt. Det slutade där. Ni skulle ha en snabb utförsäljning av de olika statliga bolagen. Det blev cirkus Odell med Carnegie som förste jonglör. Trafikförsäkringen skulle genomföras. Jag läste i dag att det måste skjutas fram ett år för att det är så komplicerat.

A-kassan sjabblades det med i fjol, och man fick ta extra beslut i riksdagen. Arbetsmarknadsutskottet fick i dag ta ett extra beslut för att det var dåligt berett.

Näringsministern sparkade en offentlig utredare med hänvisning till att personen hade en koppling till en facklig organisation. Hon var så ivrig att hon inte ens bemödade sig att ta reda på att det var rätt person.

Är inte detta ett pinsamt regerande, finansministern?

Anf. 5 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Jag kan notera att utanförskapet minskade med 165 000 personer i oktober. Går man tillbaka till oktober 2006 och jämför med 2005 ser man att utanförskapet minskade med 1 500 personer. Det visar att vår politik har minskat sjukfrånvaron, minskat den öppna arbetslösheten och bidragit till att fler människor kommer i arbete. Det är kärnan i vår politik. Det handlar om att minska utanförskapet och att återupprätta full sysselsättning.

Vi har genomfört skattelättnader på 87 miljarder kronor under två budgetar samtidigt som vi kan leverera bland Europas starkaste offentliga finanser och samtidigt som vi kan se att konsumtionen i kommunerna förstärks och att vi har rekordinvesteringar i kommuner och landsting.

Vi har fört en aktiv jobbpolitik, och vi kan tydligt se att den har effekter på sysselsättning och på utanförskap, som pressas tillbaka. Steg för steg tar vi ytterligare steg tillbaka till full sysselsättning.

Kostnaden för sluten psykiatrisk vård

Anf. 6 ANNA BERGKVIST (m):

Herr talman! Jag har en fråga till socialminister Göran Hägglund.

När staten dömer en brottsling till fängelse är det också staten som tar på sig kostnaden för att behandla den intagne och hålla honom bakom lås och bom. Men om staten i stället väljer att döma brottslingen till sluten psykiatrisk vård hamnar denna kostnad för vård och inlåsning hos landstingen.

Detta kan bli ganska problematiskt för vissa landsting som kanske har knappa resurser och som kanske drabbas av att flera stycken i landstinget döms till sluten psykiatrisk vård. Det kan uppstå stora kostnader som går ut över den sedvanliga sjukvården.

Det finns också en risk att landstinget, som själv väljer vilken rättspsykiatrisk klinik de ska placera den dömda på, väljer en klinik med lägre ...

(TALMANNEN: Var vänlig kom till frågan!)

Ja, ursäkta! Vad anser Göran Hägglund, socialministern, om en statlig finansiering?

Anf. 7 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Herr talman! Den fråga som Anna Bergkvist tar upp rör rättspsykiatri. Som Anna Bergkvist och övriga av kammarens ledamöter känner till pågår det ett större arbete som tar sikte på att reformera den svenska psykiatrin. Det är ett område som under en lång följd av år har försumrats och där vi har stora problem i dag. Regeringens uppgift är att på kortast möjliga tid återställa den till en ordning där alla får en värdig vård och omsorg.

Inom rättspsykiatri finns det särskilda bekymmer. Vissa landsting upplever sig som hårdare drabbade än andra landsting. Det här är en svår fråga som regeringen kommer att överväga i samband med att vi förbereder det arbete som ska landa i en proposition på riksdagens bord, som ska leda till ett nytt beslut för en förbättring av den psykiatriska situationen i Sverige.

Anf. 8 ANNA BERGKVIST (m):

Herr talman! Det gläder mig oerhört mycket att regeringen nu tar tag i den här frågan.

Som jag sade tidigare är det ett problem om landstinget väljer att skicka den dömde till en rättspsykiatrisk klinik med lägre säkerhetsklass än vad som skulle behövas eller, för den delen, en inriktning på vården som inte motsvarar det behov som den dömde faktiskt har.

Det gläder mig oerhört mycket att detta är en fråga som kanske kommer att kunna lösas inom kort. Tack så jättemycket för svaret!

Anf. 9 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Herr talman! Psykiatri som helhet är ett stort och viktigt område som berör människor som tillhör de kanske allra sköraste i vårt land. Här finns det alla skäl att göra vad vi kan för att förbättra situationen.

Staten har under de senaste åren satsat ytterligare medel. Regeringen har under förra året satsat 500 miljoner kronor ytterligare. Vi satsar 500 miljoner kronor också under det kommande året för att förbättra inte minst utbildningssituationen inom psykiatri.

Det rättspsykiatriska området är ett speciellt område som vi förstår också kommer att överväga, men vi har inte gjort något åtagande som innebär att staten kommer att ta ytterligare kostnader. Men vi tittar på frågan och vill naturligtvis ha en lösning som fungerar väl för landstingen och för staten men ytterst för de personer som hamnar i den situationen att de behöver rättspsykiatrisk hjälp.

Energieffektivisering av miljonprogrammets lägenheter

Anf. 10 EGON FRID (v):

Herr talman! Jag vill ställa en fråga till finansminister Anders Borg om vilket ansvar staten kan tänka sig att ta för miljonprogrammet och den energieffektivisering som behöver ske när det gäller miljonprogrammets alla lägenheter.

Dessa lägenheter är slitna och i behov av renovering. De är också i stort behov av energieffektivisering, eftersom vi vet att en stor del av de här lägenheterna förbrukar en mycket större andel energi än nyproducerade lägenheter.

Näringsministern har tidigare uttalat sig negativt i den här frågan och menar att detta inte är ett ansvar för regeringen att ta. Näringsministern överlåter detta till bostadsföretagen och också till den utförsäljning av allmännyttan som förväntas ske och lösa problemet.

Men jag vill fråga finansministern om det inte är rimligt att regeringen medverkar till att fördelaktiga lån ställs till förfogande för allmännyttan för renovering och energieffektivisering.

Anf. 11 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Vår regering för en mycket aktiv bostadspolitik. Det sker inte minst genom att vi skapar goda förutsättningar för boende i olika boendeformer med hjälp av förändringar i skattesystem och andra åtgärder.

Vi lägger också grunden för rekordstark ekonomisk utveckling i kommunerna. Det skapar också förutsättningar för kommunerna och de kommunala bostadsbolagen att hantera sitt investeringsbehov.

Jag kan inte se att det finns ett behov av att gå tillbaka till en låne- och subventionspolitik på bostadsområdet som vi tidigare haft. Det bidrar bara till stigande kostnader och sämre ekonomisk utveckling.

Vi ska bygga på ekonomiskt starka kommuner som har möjligheter att sköta sina bostadsbolag och en stark grund för hushållen som gör att de har möjligheter att stabilt klara sitt boende.

Anf. 12 EGON FRID (v):

Herr talman! Hur aktiv regeringens bostadspolitik är kan diskuteras. Det klarar vi inte på de här korta minuterna.

Finansministern brukar säga att han är för fördelningspolitiskt rätt åtgärder och åtgärder som ger ökad sysselsättning. Båda de sakerna uppfylls av en energieffektivisering inom miljonprogrammet.

Det är ett samhälleligt ansvar och en fråga där det är rimligt att staten ändå har ett engagemang. Det gäller miljöaspekten men också ansvaret för den framtida energiförbrukningen, ekonomin och ägandeförhållanden i många av bolagen.

Det råder en stor osäkerhet här. Det förväntas en stor utförsäljning. Är det inte oansvarigt att överlåta detta stora ansvar på kommande ägare av lägenheterna som ska dra lasset själva?

Anf. 13 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Låt mig börja med att konstatera att det finns några aspekter i det Egon Frid framhåller som jag kan dela. Först och främst värnar regeringen hyresrätten. Hyresrätten är en central del av en väl fungerande bostadsmarknad. Det är viktigt för en rörlig arbetsmarknad.

Det är viktigt att vi har en rimlig hyresutveckling, eftersom det är många med lite mindre ekonomiska resurser som bor i hyresrätter och inte minst många äldre. Hyresrätten är central, och det är viktigt att vi har goda villkor för den, precis som det är viktigt att vi har goda villkor för andra boendeformer.

Det är också viktigt att vi klarar av energieffektiviseringen och har hållbara städer. Där är boendepolitiken en viktig del i att vi minskar våra klimatutsläpp. Där har Sverige gjort mycket redan via energiförsörjningen i boendet. Men det går naturligtvis att ta längre steg där.

Därmed är inte sagt att det finns skäl att återgå till en traditionell låne- och subventionspolitik.

Anf. 14 ULRIKA CARLSSON i Skövde (c):

Herr talman! Jag vill ställa min fråga till socialminister Göran Hägglund. Jag ställer den med anledning av de senaste dagarnas händelser där vi har sett att både barn och personal i skolan upplever en otrygg arbetsmiljö på olika sätt med våld.

Det blir lätt en diskussion som alltför mycket handlar om vad vi akut kan göra för att lösa problemen med fler kameror, kontroller, stängda skolor och så vidare. Men det handlar om så mycket mer.

Hur kan vi komma åt grundproblemet? Många barn i Sverige mår dåligt i dag. I skolan ser man varje barn. Det märks tydligt om det finns stora problem av olika slag. Man anmäler då till de sociala myndigheterna.

Där blir det i stället familjen som blir perspektivet även i de fall där det är familjen som är problemet i form av misshandel och missbruk av olika slag.

Det finns problem av olika slag när det gäller sekretesslagstiftning men också individperspektivet i sociallagstiftningen. Hur kan vi lyfta fram barnens rätt och se till varje enskild människa inom socialtjänsten?

Anf. 15 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Herr talman! Tack för frågan! Den är i allra högsta grad angelägen och betydelsefull för många barn som har det tufft i dagens Sverige.

Min uppfattning är att familjerna spelar en väldigt stor roll för att forma barnen och ge dem en trygg uppväxt. I vissa fall har familjerna inte en möjlighet att klara av det viktiga uppdraget. Då gäller det att ge stöd till familjen på olika sätt för det offentliga del. Där spelar skolan en väldigt betydelsefull roll. Men det gäller inte bara skolan utan också till exempel barn- och ungdomspsykiatri och socialtjänsten i vissa fall.

Det måste finnas ett väl fungerande samarbete mellan socialtjänsten och skolan, den verksamhet som Jan Björklund på den nationella nivån har ansvaret för, så att man kan forma ett program som fungerar för varje enskilt barn med dess unika behov och utgångspunkter så att vi kan ge det stöd som det barnet behöver.

Anf. 16 ULRIKA CARLSSON i Skövde (c):

Herr talman! Tack för svaret! Det är ofta problem i hemmet som gör att barn lever i kaos och agerar på olika sätt. Vi vet också att det finns problem med till exempel sekretesslagstiftningen och den samverkan som du lyfte fram. Den är viktig för att få det att fungera mellan skola och socialtjänst. Vad finns det mer som man kan göra för att säkerställa att samverkan kan bli än mer effektiv för våra barns skull?

Anf. 17 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Herr talman! Jag tror att det kan finnas en del saker som behöver ses över till exempel när det gäller det Ulrika Carlsson tar upp om sekretessbestämmelser.

Varje kommun har ansvar för skolverksamheten. Det måste finnas tillräckligt med personal för att kunna möta de enskilda barnens behov.

Varningssignalerna ska bli tydliga när ett barn far illa eller mår illa så att man snabbt kan fånga in det. Tidiga insatser är av allra största betydelse för att inte barnet ska drabbas av ännu svårare problem.

Det finns alla skäl för regeringen att följa detta utan att för den skull ta bort ansvaret från den kommunala nivån. Det är den som är direkt ansvarig för både skolverksamheten och socialtjänstfrågorna, men regeringen följer dessa frågor noggrant.

Utbildning i hållbar utveckling

Anf. 18 MATS PERTOFT (mp):

Herr talman! Jag vill ställa min fråga till högskoleminister Lars Leijonborg.

Förra regeringen gav ett tydligt uppdrag i högskolelagen när det gäller utbildning i hållbar utveckling när man i 1 kap. 5 § skrev in det som uppdrag till universitet och högskolor.

Nu har Gröna Studenter tagit fram en rapport som visar att endast en av 14 högskolor över huvud taget bryr sig om detta och kan redovisa ett vettigt resultat.

Jag vill fråga statsrådet: Vad kan man göra för att detta följs upp ordentlig och blir bättre när klimatfrågan är så starkt på agendan som den nu tyvärr är i dag? Jag vill också passa på att lämna över ett exemplar av rapporten till statsrådet.

Anf. 19 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp):

Herr talman! Jag tackar för frågan. Jag kan nämna att jag nyligen har varit på Unescos generalkonferens och tillsammans med 191 andra regeringsföreträdare samlats under temat Utbildning för hållbar utveckling. Det är en rörelse i hela världen att vi ska använda utbildningssystemet för det ändamålet.

Nu står det i högskolelagen. Jag är naturligtvis för att lagen ska följas. Jag gör en rundresa på alla universitet. Jag var i Linköping i förra veckan. I morgon ska jag till Mittuniversitetet, som är sista anhalten på universitetsresan.

Mitt intryck är att man är väldigt intresserad av frågan. Men jag ska naturligtvis göra vad jag kan för att öka det intresset ytterligare. Vid den årliga återrapporteringen av hur man följer de olika målen ska vi kontrollera att också detta mål uppfylls.

Anf. 20 MATS PERTOFT (mp):

Herr talman! Tack för svaret! Jag uppskattar att statsrådet nämner den årliga uppföljningen. När statsrådet gör olika utspel om att öka friheten för högskola och forskning är det väldigt viktigt att man också lever upp till målstyrningen.

Jag förutsätter att statsrådet tar med sig detta och ser till att det verkligen följs upp. Jag tror att högskolorna i dag inte ens är medvetna om detta uppdrag. Den högskola som verkligen visar vad man vill är Göteborgs universitet som får full pott. Resten klarar sig inte.

Anf. 21 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp):

Herr talman! Vi får börja med att med stort intresse läsa Gröna Studenters rapport och se deras skildring av verkligheten. I den mån inte hela sanningen finns där ska jag använda de mer officiella kanalerna för att ta reda på hur saker och ting ligger till.

Det här står nu i högskolelagen, och då ska det naturligtvis följas. Jag ska använda de instrument som jag har till förfogande för att se till att så sker. Ändamålet att säkra en mer hållbar samhällsutveckling är mycket angeläget.

FN:s klimatkonferens och enskilda länders ansvar i klimatfrågan

Anf. 22 ANITA BRODÉN (fp):

Herr talman! Jag har en fråga till miljöministern. Det finns stora förhoppningar att FN:s klimatkonferens nu ska bli ett stort genombrott och en framgång. Vilka realistiska förväntningar har miljöministern att Kina, Indien, Brasilien och USA ansluter sig till den så kallade Balifärdplanen och att varje land på så sätt tar sitt ansvar?

Anf. 23 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Herr talman! Vad som kan ske på Bali är naturligtvis en avgörande och mycket viktig fråga. Sveriges och EU:s stora förväntan är att vi ska kunna ange utgångspunkten för hur stora utsläppsminskningar som nu måste ske i världen. Vi ska också kunna vara överens om byggstenarna i en kommande global överenskommelse. Vi ska sätta upp en ordentlig färdplan från Bali till Köpenhamn 2009 där en global klimatöverenskommelse måste slutas. Vi måste också verkligen starta förhandlingen vid det tillfället.

Jag tror att det finns goda förhoppningar att världens länder ska kunna samlas kring stora delar av detta. Det är det viktiga. Däremot ska vi inte vänta oss att vi når stora framgångar i sak nu i höst. Det kommer vi att kunna klara på två års sikt; det tror jag är den realistiska förhoppningen.

Anf. 24 ANITA BRODÉN (fp):

Herr talman! Det finns ett stort antal frågor som kommer att diskuteras på Bali under alla de dagar som detta pågår. Det gäller alltifrån utsläppshandel till teknologier, ekonomiska styrmedel, avskogning och transporter för att nämna några saker. Vilken av de här frågorna bedömer miljöministern kommer att bli den stora knäckfrågan?

Min andra fråga till miljöministern handlar om när Sverige har EU:s ordförandeskap. Det blir hösten 2009, när det här avtalet förhoppningsvis ska undertecknas. Vad kommer att förväntas av Sverige under den tiden med tanke på detta?

Anf. 25 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Herr talman! I de frågor som Anita Brodén nämnde är jag övertygad om att några av de verkliga knäckfrågorna kommer att gälla hur vi ska kunna åstadkomma effektiva modeller för teknologiöverföring och teknikspridning.

Den rika världen, som har lagt beslag på den stora delen av världens koldioxidutrymme måste hitta sätt att snabbast möjligt minska sina utsläpp samtidigt som vi måste bidra till just den teknologiöverföringen. Vi måste också vidta anpassningsåtgärder i u-länderna. Finansieringen är alltså en viktig del.

Ytterligare en viktig del blir att ta första stegen när det gäller starka insatser mot avskogning. Hösten 2009, när Sverige leder EU och jag leder EU:s miljöministrar, hoppas jag få vara med om att vi sluter en global politisk huvudöverenskommelse som också innebär att vi gör tillräckligt för att rädda klimatet.

Den psykiatriska vården

Anf. 26 LOTTA JONSSON (kd):

Herr talman! Jag vill ställa min fråga till socialminister Göran Hägglund.

Trots att det finns människor i vårt land som har varit och i dag i ännu högre grad är i behov av psykiatrisk vård är det just den vård som under ett antal år har varit eftersatt.

De som drabbas av psykiatriska sjukdomar ska inte ses som en grupp, utan var och en ska bemötas och behandlas utifrån de individuella behov av vård i olika former de har. I dagsläget finns det ett problem, då patienterna oftast hamnar mellan stolarna eller får fel vård utifrån att alternativet är antingen frivillig vård eller tvångsvård. Det begränsar ett förhållande där insatserna kan anpassas efter behovet.

Min fråga till socialminister Göran Hägglund blir följande: Vilka möjligheter ser socialministern till rätt vård för den patient som är för frisk för tvångsvård men i ett sjukdomstillstånd som gör att han eller hon inte klarar frivillig vård?

Anf. 27 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Herr talman! Detta är en viktig fråga. Om man ser på problemen inom psykiatrin tror jag att man kan dela upp dem i några olika delar. En del handlar om utbildningssituationen. Det gäller både bristen på läkare med psykiatrisk kompetens och det allmänna kunnandet inom svenskt hälso- och sjukvårdsväsende.

Man säger att var tredje person som kommer till en vårdcentral har psykiska problem. Vi har i dag inte riktigt förmågan att möta alla de här personerna på det sätt som vi skulle behöva göra. Det är oerhört betydelsefullt med utbildning.

Ett annat område handlar om samarbetet mellan kommuner och landsting för människor som är psykiskt sjuka. Där behöver vi göra mycket ytterligare.

Ett tredje område är att få mer evidensbaserad vård. Det som sker i dag på många håll är inte acceptabelt.

Anf. 28 LOTTA JONSSON (kd):

Herr talman! Tack för svaret, Göran Hägglund! Det svar som du nu ger är positivt. Jag fick också svar på min följdfråga, som handlade om ifall det finns tankar på samverkan mellan kommun och landsting så att inte landstinget själv får ta ansvaret fullt ut.

Anf. 29 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Herr talman! En sak som vi håller på att förbereda är en lagstiftning för vård med särskilda villkor. En person som skrivs ut från den slutna psykiatriska vården och som kommer ut och ska mötas av kommunens resurser kan då åläggas vissa restriktioner för sin verksamhet. Det handlar till exempel om att med jämna mellanrum inställa sig för att visa att man inte har återfallit i missbruk, att man sköter sin medicinering eller så. Det är ett arbete som pågår för närvarande på departementet där jag inom kort hoppas kunna återkomma med en proposition till riksdagen för ställningstagande.

Syftet är just att hitta någonting där det inte är en digital situation, där man först är i den slutna vården och sedan lämnas vind för våg. Man ska i stället ha en form som gör det möjligt för människor att steg för steg återkomma till det vanliga livet utifrån en situation som många gånger är väldigt svår.

Skatthöjning för frivilligarbetare

Anf. 30 LARS JOHANSSON (s):

Herr talman! Ulrika Carlsson ställde tidigare en fråga om situationen för barnen. Göran Hägglund svarade mycket riktigt att det är viktigt med samhällets stöd. Jag delar den uppfattningen, men i regeringen verkar det inte som om ni vet vad den ena gör med den andra.

Finansminister Anders Borg har nämligen försämrat situationen för frivilligarbetare oerhört mycket. Det gäller dem som jobbar som kontaktfamilj eller stödfamilj och stöder familjer som har bekymmer med sina barn i skolan. Det kan också gälla funktionshindrade eller äldre på olika sätt. De har särskilda kostnader för detta.

Men från och med i år har de fått en skatthöjning på upp till 5 000 kronor om året. Man kan undra hur regeringen egentligen tänker. Varför är det så viktigt att använda sig av den skatthöjningen för att finansiera skattesänkningar för välbeställda i samhället?

Anf. 31 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Hela regeringens arbete präglas av vårt stora sociala engagemang. Det handlar inte minst om att underlätta för utsatta grupper. Även på detta område spelar det naturligtvis stor roll att vi nu har starka offentliga finanser och en god utveckling i kommunerna. Det gör att jag tror att vi kan klara av även denna fråga.

Anf. 32 LARS JOHANSSON (s):

Herr talman! Jag tror tyvärr inte att regeringen klarar av den frågan. Skattehöjningen är ju helt tydligt 5 000 kronor.

Dessutom kan jag notera att finansministern i Dagens Samhälle motiverar skattehöjningen med att den är viktig för att kunna finansiera skattesänkningar för andra, som jag sade. Det innebär att det blir en höjd avdragsgräns som innebär att felaktigheter kan undanröjas och det förenklar även för Skatteverket i framtiden, sägs det.

Då blir min följdfråga: Hur kan det komma sig att det är så oerhört viktigt när det gäller frivilligarbetare? När det gäller välbeställda som får hushållsnära tjänster ökar ju krånglet enormt för Skatteverket. Hur ska man hantera alla dessa olika kvitton som kommer in från människor som yrkar avdrag för gräsklippning, kock i trädgården och så vidare både i Sverige och utomlands? Då är det tvärtom. Då ökar krånglet, men då tycker finansministern att det är viktigt. Det är skillnad på folk, uppenbarligen.

Anf. 33 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Jag kan inte riktigt dra mig till minnes hur många gånger avdragsgränsen har höjts under de år vi har haft socialdemokratiska regeringar. Jag har lite svårt att tro att det varje gång har mötts av att Lars Johansson har rest protester för att detta skulle ha en stor negativ effekt på frivilligarbetet.

Jag vet att vi nu har fått in viktiga förslag från Skatteverket på hur man minskar skattefusk och underlättar för människor att göra rätt för sig när det gäller skatteregler. Detta gäller inte minst många av dem som arbetar i frivilligsektorn. Vi ska återkomma till de frågorna för att se vad vi kan göra för att underlätta för föreningsliv och frivilligarbete. Låt oss först ta god tid på oss för att ordentligt bereda Skatteverkets förslag. Men på det området är jag säker på att vi kan återkomma.

Eventuell landdragnings av rysk gasledning

Anf. 34 ANDERS YGEMAN (s):

Herr talman! Ryssland vill dra en 150 mil lång fossilgasledning rakt igenom Östersjöns känsligaste delar, till stor del i svensk ekonomisk zon. Jag skulle därför vilja fråga miljöministern om han är beredd att ställa krav på konsortiet att också utreda en landbaserad dragnings.

Anf. 35 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Herr talman! Anders Ygeman ger sig inte. Jag vill påminna om att den landdragnings som först var aktuell gick över Sverige. Vi har ingen som helst anledning att ens medverka till en diskussion som skulle aktualisera den frågan igen eller legitimera att andra länder ställer krav på miljökonsekvensbeskrivningar på vårt territorium. Därför är svaret på Anders Ygemans fråga nej.

Den intressanta frågan är att de senaste dagarna har Anders Ygeman och hans parti tillsammans med övrig opposition talat våldsamt om att här borde man ta initiativ i riksdagen. Nu börjar jag bli besviken. Vi väntar. Vad är det för initiativ ni ska ta? Jag är nyfiken. Är det ett uttalande

av riksdagen som ska göras, ett tillkännagivande? Det skulle strida mot ordningen för hur riket ska styras. Eller är det ett lagförslag ni ska lägga fram? Det skulle strida mot internationell rätt.

Prot. 2007/08:33
29 november

Frågestund

Anf. 36 TALMANNEN:

Vi försöker att hålla oss till frågor och svar, inte debatt.

Anf. 37 ANDERS YGEMAN (s):

Herr talman! Först kan jag notera att det har blivit en frågestund där regeringen frågar ut oppositionen. Det är ett intressant konstitutionellt inslag. Om regeringen efterfrågar initiativ lovar jag att regeringen kommer att bli bönhörd på den punkten. Jag konstaterar att regeringen väljer att utesluta möjligheten att utreda det alternativ som vore bäst för miljön. Det tycker jag är en ledsam utveckling.

Anf. 38 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Herr talman! Det är alldeles självklart att vi inte har anledning att medverka till att öka legitimiteten för att andra länder skulle kunna begära en miljökonsekvensbeskrivning för landdragning på svenskt territorium. Vi kommer inte heller av formella skäl kunna vara en del av en miljöprövning på andra länders territorium. Jag tror att det är en ordning som är god både för hur rikena styrs och för Sveriges framtida oberoende.

Däremot är det alldeles självklart att om andra länder skulle ta initiativ till en miljöprövning på eget territorium har vi ingen som helst anledning att motsätta oss det även om vi inte är en del av ett sådant beslut.

Utan att rubba ordningen för hur riket styrs kan jag bara notera att nu fick vi ett löfte. Vi är intresserade av att se fortsättningen på detta.

Forskningsstarka miljöer och enskilda forskare

Anf. 39 FINN BENGTTSSON (m):

Herr talman! Jag har en fråga till statsrådet Lars Leijonborg, men först ett beröm till ministern för den nytillsatta utredningen som ska visa hur universitet och högskolor kan bli ännu mer autonoma från staten. Äntligen påbörjas en nödvändig reform som kan befria forskningen från det farligt nära beroendet av politiker som vänsterregeringar gärna gör till sitt signum.

När jag har sagt detta vill jag fråga ministern om hans syn på två konkurrerande intressen för alliansregeringens investeringar i den fria forskningen. Ensidiga satsningar på forskningsstarka miljöer riskerar nämligen att förlama möjligheten för unika innovationer. Historiskt har banbrytande upptäckter i princip aldrig funnit sin födelse i forskningsstarka miljöer utan inne i huvudet på enskilda forskare. Jag menar att dessa unika människor tyvärr sällan återfinns i forskningsstarka miljöer. Hur ser ministern på denna konflikt?

Anf. 40 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp):

Herr talman! Jag måste ändå påminna om att om man granskar fakta här och går igenom de senaste 20 årens Nobelpristagare kan man se att en mycket stor del av dem är amerikanska, och en mycket stor del av dem kommer från amerikanska universitet som har mycket starka forskningsmiljöer. Att påstå att inga nya bra idéer har kommit fram i forskningsstarka miljöer tror jag är att gå väl långt. Det är nästan en självmot-sägelse. Om inga bra resultat kommer fram är det knappast forskningsstarka miljöer.

Men jag tror i själva verket att Finn Bengtsson och jag är ganska överens om att forskningsstödet ska vara utformat så att det är de forskare som kan förväntas komma med bra resultat som ska ha stöd, inte institutioner som har funnits länge och får mycket pengar av historiska skäl. I forskningspropositionen ska vi lägga fram förslag som just har den inriktning som Finn Bengtsson önskar, att vi ska stödja framtidens bästa forskare.

Anf. 41 FINN BENGTSSON (m):

Herr talman! Det var mycket glädjande att höra ministern uttrycka det på det viset. Forskningsstarka miljöer är nämligen bra på att förvalta unika idéer och förädla dessa. Men någonstans måste ju som sagt var dessa idéer komma ifrån, och de kommer inte från ett kollektiv utan från några få individer. Vi ser också att det är så Nobelprisen delas ut till enstaka individer.

Marx uppfann socialismen. Det var inte socialister som uppfann Marx, vilket tyvärr Vänstern tycks tro när det gäller forskningspolitiken.

Jag undrar om ministern kan nämna någonting om hur alliansregeringen kommer att värna framtida svenska Nobelpristagares möjlighet att komma till.

Anf. 42 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp):

Herr talman! Frågan om hur ett forskningsresultat kommer till är mycket intressant och mycket svår. Det finns berättelser om att någon glömmer ett preparat på laboratoriet på fredagskvällen, och när han återkom på måndag morgon har han uppfunnit penicillinet.

I dag betonar man ofta att det inte bara handlar om den individuella prestationen, utan det handlar väldigt mycket om arbetslaget och institutionen. Här har vi en fråga som har den obegripliga benämningen lärarundantaget. Det handlar alltså om vem som har den ekonomiska rätten till den ekonomiska nyttan av ett forskningsgenombrott. Den frågan kommer förhoppningsvis också att lösas i forskningspropositionen. Det är en viktig del av det innovationssystem som vi hoppas kunna bygga bland annat med hjälp av förslag i den forskningspropositionen.

Kurser i sex och samlevnad i lärarutbildningen

Anf. 43 CATHARINA BRÅKENHJELM (s):

Herr talman! Jag har en fråga till utbildningsminister Jan Björklund. När Smittskyddsinstitutet presenterade sin statistik över könssjukdomar

kunde jag med förskräckelse se att antalet klamydiafall hade ökat otroligt mycket, över 52 procent, och mest bland yngre människor.

Prot. 2007/08:33
29 november

Undervisningen i sex och samlevnad i våra svenska skolor har funnits i över 50 år, och ändå är inte den delen obligatorisk i vår lärarutbildning. Vi vet att skolan har den absolut viktigaste rollen när det gäller att informera våra ungdomar om sex och sexuell hälsa.

Nu undrar jag vad utbildningsminister Jan Björklund tänker göra för att våra lärare ska veta vad de pratar om och för att kurser i sex och samlevnad ska bli ett obligatorium i vår lärarutbildning.

Anf. 44 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Herr talman! Jag tror att den problembeskrivning som Catharina Bråkenhielm tar upp är alldeles korrekt. Det är flera utvärderingar som har gjorts, bland annat av Skolverket och de medicinska myndigheterna, som visar just på detta. Med anledning av det har Skolverket fått i uppdrag att ta fram ett förslag till förändringar i kursplanen för olika ämnen i både grundskolans högstadium och gymnasiet när det gäller sex- och samlevnadsundervisningen. Det förslaget ligger för närvarande i Utbildningsdepartementet, och jag kommer att föra upp det till regeringsbeslut i början av nästa år.

Avsikten med det är att förstärka den här undervisningen i skolan. Som steg två är det ju så att lärarutbildningen avspeglar innehållet i kursplanerna. Det kommer i nästa steg att det också måste in på ett annat sätt i lärarutbildningen.

Jag delar helt frågeställarens beskrivning av problembilden. Jag skulle vilja säga att en hel del kraftfulla åtgärder är på gång på det här området.

Anf. 45 CATHARINA BRÅKENHIELM (s):

Herr talman! Jag tycker att det är otroligt viktigt att man verkligen skyndsamt stöter på i den här frågan. Samtidigt som ministern tidigare har konstaterat den här bristen i lärarutbildningen och pekat på att detta saknas har man i regeringens direktiv till utredaren Sigbritt Franke inte nämnt just detta med ett enda ord. Vad jag vet har ministern sagt att så skulle vara fallet tidigare. Lärarnas Riksförbund önskar att det blir ett obligatorium.

Nu undrar jag vad ministern egentligen ska göra för att det ska hända något på det här området när gäller lärarutbildningen så att det verkligen blir någonting av med ministrernas tidigare löfte.

Anf. 46 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Herr talman! I direktiven till lärarutbildningen nämns inte varje enskilt moment i alla våra kursplaner. Innehållet i lärarutbildningen styrs av kursplanerna, och i och med att det ges en tyngre position i grundskolans och gymnasiets kursplaner ska det sedan avspeglas i lärarutbildningen. Det är hela avsikten. Det finns rader av saker som skolan ska undervisa om men som inte pekas ut i direktiven till Lärarutbildningskommittén. Hela idén med lärarutbildningen är att det är en specifik utbildning där man lär våra lärare att undervisa enligt de kursplaner som gäller. Det här ska alltså bli ett tyngre moment i de kommande kursplanerna i svenskt skolväsende.

Anf. 47 MIKAELA VALTERSSON (mp):

Herr talman! Min fråga riktar sig till finansminister Anders Borg.

Sverige står bakom målet att vi ska minska klimatutsläppen till 2050 med 80 procent för att begränsa temperaturökningen i världen. Då krävs det både att man minskar energianvändningen väldigt kraftigt och att man minskar ökningen av till exempel lastbilstransporter och flygresor.

Från regeringens sida brukar det ofta hänvisas till att ni ska återkomma med kraftfulla förslag när ni har utrett frågan klart, men samtidigt som ni avvaktar med de nödvändiga klimatåtgärderna genomför ni nu på en gång antiklimatåtgärder i stor skala, som i stället ökar utsläppen. Jag tänker då på att slopa flygskatten, att använda 25 miljarder för att bygga motorleder runt Stockholm och att använda intäkterna från trängselavgifterna till att bygga vägar.

Jag skulle vilja fråga hur regeringen med denna fullständigt uppochnedvända logik tänker sig att nå målen i klimathänseende.

Anf. 48 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Mikaela Valtersson och jag delar ett starkt engagemang i klimatfrågorna. Den här regeringen går i bräschen i Europa för att driva de här frågorna. Vi är pådrivande i Europeiska rådet, vi är pådrivande i miljöministrarnas råd och vi är pådrivande i Ekofinrådet för att få kraftfulla åtgärder för att dels få en ökad beskattning på koldioxid som minskar utsläppen, dels vidga handelssystemet, inte minst i transportsektorn, för att vi därigenom ska få en offensiv politik.

Sedan finns det en skillnad. Vi ser inte vägarna som problemet. Vi ser inte bilarna som problemet. Vi inser att för ett väl fungerande ekonomiskt system krävs det vägar och effektiva transporter. För vanliga människors frihet är bilen oundgänglig och viktig. Det är koldioxidutsläppen som är problemet, inte vägarna och bilarna. Därför är det också logiskt att regeringen för en kraftfull politik för att klara av investeringar i både infrastruktur när det gäller vägar och infrastruktur när det gäller järnvägar.

Anf. 49 MIKAELA VALTERSSON (mp):

Herr talman! De åtgärder som beskrivs är långt ifrån tillräckliga. I Naturvårdsverkets rapport *Tvågradersmålet i sikte* säger man att man bör vara mycket försiktig med nya investeringar i fler vägar. I stället bör bilresandet minska.

I tidningen *Sydsvenskan* för ett par veckor sedan säger finansministern att 70 procent av statens trafikinvesteringar går till vägar och bara 30 procent till järnvägar. ”En investering i väg är fyra-fem gånger viktigare än i järnväg. Vi har överinvesterat i järnvägar. Vi måste våga göra en prioritering, säger Borg till *Sydsvenskan*.”

Är detta enligt finansministerns bedömning verkligen en rimlig strategi för att uppnå de utsatta klimatmålen?

Frågestund

Anf. 50 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Jag är övertygad om att det bland Sveriges väljare finns ett starkt engagemang, i Stockholm inte minst för Norra länken och förbifarten och i Skåne för E 22:an och en lång rad andra viktiga investeringar. Samma situation har vi i Västra Götaland.

Vi har ett trafiksystem, inte minst på vägsidan, som är grovt eftersatt. Hälften av nyinvesteringarna i infrastruktur har gått till järnvägen under de senaste åren trots att vi har en situation där 93 procent av transportererna går på vägar. Det är inte så att detta nödvändigtvis är sämre ur klimatsynpunkt. Det centrala i klimatpolitiken är att lägga skatt på koldioxid, klara av handelssystemet, vidga handelssystemet och inkludera transportsystemet och på sikt flyget för att få beskattning på koldioxid.

Vi är inte emot att människor flyger. Vi är inte emot att människor åker på vägar. Vi är inte emot att vi bygger nya vägar. Vi är emot att vi förstör miljön med koldioxidutsläpp, och det är den grundläggande skillnaden.

Funktionshindrades ekonomiska möjligheter att studera

Anf. 51 HELENE PETERSSON i Stockaryd (s):

Herr talman! Jag skulle vilja ställa min fråga till statsrådet Lars Leijonborg.

För några veckor sedan hade statsrådet och jag en interpellationsdebatt angående funktionshindrades ekonomiska möjligheter att studera. I statsrådets svar på min interpellation avslutar statsrådet med att tillägga att regeringen har aviserat sin avsikt att tillsätta en studiesocial utredning med uppdrag att se över samspelet mellan trygghetssystemet och studiestödssystemet.

Den 22 november, alltså förra veckan, tog regeringen beslut om nämnda utredning. När jag nu har läst direktivet hittar jag ingenting som berör de funktionshindrade elevernas möjlighet.

Min frågan till statsrådet är: Kommer utredningen över huvud taget att behandla frågan om de funktionshindrades ekonomiska möjligheter att studera?

Anf. 52 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp):

Herr talman! Den fråga som Helene Petersson och jag diskuterade här i kammaren häromveckan ska lösas innan den studiesociala utredningen blir klar. Den relativt lilla frågan – inte för individerna, men antalsmässigt – ska ju inte begravas i en statlig utredning som ska pågå till 2009.

Det står mycket klart i direktiven det jag sade där, nämligen att utredningen ska belysa samspelet mellan studiestödet och socialförsäkringssystemet generellt. Där kan det säkert bli så att funktionshindrade studenter situation blir aktuell, men den fråga som vi diskuterade häromdagen hoppas jag att regeringen ska kunna hantera fortare än så.

Anf. 53 HELENE PETERSSON i Stockaryd (s):

Herr talman! Det lät hoppfullt! Jag tänkte också att det är en mycket lång tid att begrava en sådan fråga. Nu tar jag statsrådets svar till intäkt för att det verkligen kommer att lösas. Vi har ju diskuterat det här några gånger.

När vi tittar på vilka områden som plockas upp i utredningen ser vi att det är sjukförsäkring, föräldraförsäkring, bostadsbidrag, försörjningsstöd och arbetslöshetsförsäkring men inte sjuk- och aktivitetsersättning, som denna fråga berör. Det här handlar ju just om de studerande som uppbär aktivitetsersättning. Vi har ju ett system där man inte kan få ut ersättning från två olika trygghetssystem samtidigt.

Jag utgår ifrån att det statsrådet svarar nu är ett löfte att regeringen kommer att återkomma med en lösning på den här frågan.

Anf. 54 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp):

Herr talman! Ja, jag står för allt jag har sagt här och allt det jag sade i vår diskussion häromveckan.

Det jag påminde om där är att det ju finns andra instanser i samhället än regeringen. Kommunerna har ett stort ansvar enligt LSS för handikappade medborgare i sin kommun. Folkhögskolorna får också särskilt statsbidrag för att ta emot funktionshindrade elever.

Det vi avvaktar nu är en rapport som två statliga myndigheter ska komma in med den 1 december – endera dagen, i själva verket. Utifrån den rapporten ska vi analysera om regeringen behöver ta något initiativ och i så fall vilket.

Insatser mot mäns våld mot kvinnor

Anf. 55 CARINA HÄGG (s):

Herr talman! Regeringen har kommit med sin skrivelse om mäns våld mot kvinnor. Motionsbehandlingen pågår, och vi kommer att leverera ett betänkande från kammaren. Det är bra att vi har fått den här processen, och jag tror att vi också kan vara eniga om att det här är en fråga som måste beröra alla samhällsområden. Alla ni manliga ministrar som sitter här har ett ansvar på era områden för att vi ska kunna säkra kvinnors mänskliga rättigheter och att fler kvinnor ska kunna känna trygghet i sitt eget hem, i sin vardag, på väg till jobbet och på sin arbetsplats.

Det här kostar också pengar. Mendes Botas halvårsrapport antogs enigt i Europarådet. Bland alla partier och bland alla länder fanns det enighet om att minst 1 euro per invånare skulle avsättas till det här arbetet, inte minst till det förebyggande arbetet.

Sverige kan ju inte stå och gunga på golvtiljorna på nivån 1 euro. Vi måste naturligtvis ha ambitionen att höja oss. Det finns länder som har gått före. Vi ligger på 1 euro enligt mina bedömningar. Men vad är regeringens mål? Hur mycket vill vi satsa på kampen mot mäns våld mot kvinnor – 1 euro, 2 euro eller 3 euro – finansministern?

Anf. 56 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Låt mig understryka för Carina Hägg att vi är överens om en sak, och det är att det finns få frågor där vi har ett större gemensamt ansvar, både som män och som kvinnor, än i frågan om att bekämpa mäns våld mot kvinnor. Det är ett av våra viktigaste samhällsproblem. Det har varit med oss under lång tid, men det finns ingen anledning på något sätt till något annat än att understryka betydelsen av att vi går vidare.

Nyamko Sabuni, Cristina Husmark Pehrsson, Maria Larsson och Beatrice Ask är några av de statsråd som har drivit den här frågan i ett samlat perspektiv för att motverka mäns våld mot kvinnor. Det är en stor satsning vi gör som en del av regeringens offensiva jämställdhetspolitik och också som en del av vår upprustning av rättsväsendet.

Man kan naturligtvis diskutera olika mål för olika områden, men det centrala är att vi har tillfört betydande resurser – mycket stora resurser – till polis och rättsväsende och till jämställdhetspolitiken, därför att kampen mot mäns våld mot kvinnor är av central betydelse.

Anf. 57 CARINA HÄGG (s):

Herr talman! Jag tror att det är viktigt, som jag inledningsvis sade, att alla politikområden hjälper till. Det gäller såväl finansutskottet här i riksdagen som finansministern och Finansdepartementet. Vi måste också få med pengarna, och man måste synliggöra på bred front både vad vi är beredda att satsa och vad våldet kostar i samhället.

Jag hoppas att finansministern, även om han inte nämner någon exakt summa, är beredd att säga att 1 euro inte räcker, att vi vill gå längre, att vi vill tillhöra dem som går längst i kampen även när det gäller att avsätta medel.

Jag hoppas också att finansministern är beredd att ta upp det här i finansministerkretsen inom EU och Europarådet, så att vi kan få en bred enighet om att det här arbetet får kosta, inte bara det vi har avsatt nu utan ännu mer pengar, tills vi ser en konkret förbättring i verkligheten för de kvinnor som i dag är rädda, är hotade och är våldsoffer.

Anf. 58 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Jag delar naturligtvis Carina Häggs starka engagemang i frågan. Det är en av de centrala frågeställningarna. Det är också helt korrekt att det är en fråga som måste hanteras med ett brett perspektiv. Inte minst tror jag att det är viktigt att vi ser att det finns en koppling mellan andra sociala problem, inte minst alkoholproblem, och mäns våld mot kvinnor. Detta är en bred fråga där vi har ett stort ansvar.

Jag kan naturligtvis känna en stor vilja och beredskap att ta upp frågan i Ekofinkretsen. Jag kan notera – utan att förhäva mig, för det är ingen konkurrens i frågan – att jag är den finansminister som oftast diskuterar jämställdhet i Ekofinkretsen. Jag är nämligen den ende som har tagit upp frågan. Jag tror att det är viktigt att man tar upp den även i dessa forum.

Respekten för skattesystemet

Frågestund

Anf. 59 JÖRGEN JOHANSSON (c):

Herr talman! De senaste veckornas debatt har handlat mycket om svartjobb och bidragsfusk. Alliansregeringen har gjort mycket för att stävja det här, men mycket kvarstår att göra.

Det som är positivt är att näringarna och facket också har tagit upp kampen mot svartarbete. Men den stora och tunga frågan, som jag ser det, är att få till stånd ett värderingsskifte i samhället. Tittar vi på den tidigare regeringen och deras åtgärdsprogram ser vi att man bara skrapade på ytan.

Då är min fundering: Vad tänker regeringen göra åt det här för att få till stånd värderingsskiftet?

Som jag ser det måste vi öka transparensen i skattesystemet och förståelsen för att alla ska vara med och betala sin skatt. Jag skulle vilja höra finansministerns syn på de här frågorna.

Anf. 60 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr talman! Jag delar naturligtvis Jörgen Johanssons starka engagemang för att vi ska ha ett väl fungerande skattesystem där det är enkelt att följa reglerna och där det är svårt att komma undan att betala de rättmätiga skatterna.

Regeringen gör mycket på det här området. Vi har underlättat för hushållstjänster. Vi har skärpt kontrollen genom personalliggare, infört omvänd momsföring i byggsektorn och vidtagit en lång rad andra åtgärder. Vi har också fått in ett stort antal förslag från Skatteverket som vi nu prövar och som vi har beredskap att gå vidare med. Det finns anledning att se över inte minst skattereglerna för väntjänster så att vi får ett system där det är enkelt att göra rätt.

Det är där jag tror att vi måste börja: att vi har regelverk som gör det enkelt att göra rätt och svårt att göra fel, och att vi har en allmän samhällsmoral där vi tydliggör att skatter är viktiga för att vi ska kunna betala för vård och omsorg på sikt och att skatterna därmed måste tas in på ett sätt som gör att människor har en beredskap att göra rätt för sig.

Gifter i leksaker och barnkläder

Anf. 61 CARINA OHLSSON (s):

Herr talman! Även om vädret inte inbjuder till det i dag vet vi att det är i dessa tider som man går och tittar på julskyltning, ofta tillsammans med barn. När man går längs Stockholms gator är det inte nog med att luften är väldigt dålig, att det är en dålig luftmiljö så att barnen får i sig gifter. När man ska köpa julklappar kan man den senaste tiden dessutom ha läst den ena rapporten efter den andra om att det är mycket gifter både i leksaker och i de kläder som barn ska använda.

Jag undrar vad miljöministern gör för att gå i bräsch för de här frågorna. Det har mest varit Naturskyddsföreningen och olika medier, och nu skulle det vara intressant att höra tydliga signaler från regeringen och ministern.

Anf. 62 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Herr talman! Det är en mycket viktig fråga. Det är självklart att vi är överens om hur viktigt det är att vi som konsumenter och som föräldrar kan gå in i affärerna och handla och tryggt veta att det har vidtagits åtgärder för att se till att förebygga de risker som annars skulle finnas.

Därför har Kemikalieinspektionen gjort ett mycket omfattande arbete för att dels gå igenom olika produkter och analysera ett antal olika kemikalier, dels medverka till att vi har spetsat EU:s kemikalielagstiftning för att vartefter mer fakta ska dras fram i ljuset, för att mer och mer kunskap ska finnas, för att konsumenterna ska ha tydliga besked och också för att de farligaste kemikalierna självklart ska vara förbjudna.

Det är viktigast att bedriva det arbetet på EU-nivå, därför att annars riskerar vi att produkterna ändå kommer till Sverige. Men vi bedriver parallellt ett arbete för att snabba på EU:s arbete och ge en kunskap som vi skickar till EU för att också där visa vad det är för ytterligare steg som måste tas.

Anf. 63 CARINA OHLSSON (s):

Herr talman! Jag tackar så långt, och jag kommer naturligtvis att följa den här frågan.

Ministern tog upp EU-nivån. Det kan också vara så att det är de barnen som lever i områden och regioner där dessa varor tillverkas som utgör arbetskraften. Då kommer vi in på de sociala frågorna och frågan om hållbar utveckling.

Där saknar jag tydliga signaler från regeringen om detta är en fråga som man verkligen kommer att fokusera på under det svenska ordförandeskapet. Än så länge har det varit otydligt vem som är ansvarig, vilket departement som har frågorna. Vi har inte fått tydliga signaler om vad den svenska strategin för hållbar utveckling utgörs av.

Anf. 64 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c):

Herr talman! Den här regeringen har lyft upp frågan till en ännu högre politisk nivå än vad den tidigare har varit på. Det är därför som statsministern leder regeringens hållbarhetsarbete, just för att visa att detta är en fråga som går över alla berörda politikgränser och att det ska vara ett arbete som syns mycket tydligt i regeringens samlade resultat.

Mitt departement har ett särskilt ansvar när det gäller hållbarhetsfrågorna på miljöområdet. Det är också alldeles klarlagt. Dessutom gör vi nu ett arbete där det är självklart att EU:s arbete med hållbarhetsfrågor ska följas upp. Den uppföljningen ska göras noggrant i samband med att Sverige har ordförandeskapet.

I själva verket har vi både ökat aktiviteten och höjt ambitionsnivån på det här området. Det är viktigt just för att människor ska kunna känna sig trygga och veta att vi bidrar till en miljömässigt riktig utveckling.

Anf. 65 TOBIAS KRANTZ (fp):

Herr talman! Goda kunskaper i läsning är viktiga i sig men också viktiga för framgångsrika studier i andra ämnen. I går kom en internationell studie som visar att den svenska skolan tappar mark i det här avseendet. Vi har sex länder framför oss i statistiken.

Jag vill ställa frågan till utbildningsministern vilka åtgärder regeringen avser att vidta för att se till att stärka den svenska skolans ställning när det gäller att ge elever goda kunskaper i läsning.

Anf. 66 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Herr talman! Det är riktigt att det kom en undersökning i går. De som har hunnit ta del av nyheterna i eftermiddag konstaterar att den stora PISA-undersökningen kom i dag. Den kommer vart femte år och görs av OECD. Där rasar Sverige också i matematik och naturvetenskap ytterligare, utöver vad vi gjorde i den förra mätningen för några år sedan.

Det här är en väldigt bekymmersam utveckling. Den har pågått under lång tid. Resultaten i svensk skola sjunker år för år. Hela den utbildningspolitiska omläggning som regeringen nu tänker genomföra de kommande åren syftar till att vända denna utveckling och återigen börja höja resultaten i svenskt utbildningsväsende.

När det gäller läsning menar jag att vi måste återupprätta lågstadiet. Det är de första åren i grundskolan som är den centrala delen i skolväsendet där barnen ska läsa sig läsa, skriva och räkna. Det ska vara tydliga mål i årskurs 3 och nationella prov. Vi återinför riktiga lågstadielärare, som är proffs på att lära ut läsning och skrivning, och speciallärare. Vi ger 900 miljoner i statsbidrag som går rakt in i lågstadiet de kommande tre åren.

Det är några av de åtgärder vi nu vidtar som syftar till en ny lärarutbildning över huvud taget med mer fokus på baskunskaper. Alla dessa åtgärder syftar just till att lösa det problem som Tobias Krantz så riktigt pekar på.

Anf. 67 TOBIAS KRANTZ (fp):

Herr talman! Det är naturligtvis glädjande besked att regeringen tar frågorna på stort allvar. En av de saker som undersökningen som kom i går pekar på – undersökningen sträcker sig mellan 2001 och 2006 – är att det är de duktigaste eleverna som tappar mycket i läsning. Vi har haft ett – alldeles riktigt, menar jag – stort fokus på att hjälpa de svagaste eleverna med att komma i kapp med läsningen, att se till att de läser bättre. Men vi har också en grupp duktiga elever som enligt den här undersökningen uppenbarligen har tappat i läsning. Jag skulle särskilt vilja fråga utbildningsministern vad vi gör för att stimulera de duktiga eleverna till att lyckas ännu bättre i skolan.

Frågestund

Anf. 68 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp):

Herr talman! Det är helt riktigt att de sjunkande resultaten i svensk skola beror på dels att de som underkänns blir fler, dels att de som är riktigt duktiga blir färre. Det är en utveckling som har pågått år efter år i alla ämnen sedan 1990-talet. Även PISA-mätningen som kom i dag redovisar båda dessa tendenser.

Jag tycker att det är riktigt som det har varit under många år – och det ska vi fortsätta med i de nya läroplanerna – nämligen att ha ett stort fokus på att alla ska nå minst grundnivån. Men jag är rädd att fokus har varit otroligt starkt på detta att man helt har tappat bort de elever som redan har nått grundnivån, det vill säga de flesta. De måste få utmaningen att gå vidare.

Att hålla dessa två bollar i luften samtidigt under kommande är centralt. Så många som möjligt ska bli godkända – och de ska vara fler än i dag. De som redan är godkända – de duktiga eleverna – måste också få nya utmaningar. Ingen ska behöva sitta och rulla tummarna i skolan om man är färdig med ett moment medan man väntar in sina kompisar. Ett nytänkande och omtänkande behövs i svensk utbildningspolitik på den punkten.

Anf. 69 TALMANNEN:

Därmed är dagens frågestund avslutad. Vi tackar deltagande ledamöter och statsråd.

9 § Bordläggning

Anmäldes och bordlades
Försvarsutskottets betänkande
2007/08:FöU1 Försvar samt beredskap mot sårbarhet – budgetåret 2008

Socialutskottets betänkande
2007/08:SoU5 Utveckling av den sociala barn- och ungdomsvården m.m.

10 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 29 november

2007/08:245 En svår situation för deltidsstämplande kvinnor
av Peter Hultqvist (s)

till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2007/08:246 Driftersättning till Gunnarns flygplats

av Britta Rådström (s)

till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2007/08:247 Förbifart Stockholm

av *Karin Svensson Smith* (mp)
till statsrådet Åsa Torstensson (c)

2007/08:248 Funktionshindrades situation på arbetsmarknaden

av *Sylvia Lindgren* (s)
till arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin (m)

2007/08:249 Jämställdhetslagens skydd för inhyrd eller inlånad personal

av *Lars Mejern Larsson* (s)
till integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni (fp)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 4 december.

11 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmälades att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 29 november

2007/08:366 Silver i hälsokost och skyddslagstiftning för konsumenter

av *Birgitta Eriksson* (s)
till integrations- och jämställdhetsminister Nyamko Sabuni (fp)

2007/08:367 Övergrepp inför det ryska valet

av *Mats Johansson* (m)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:368 Besök av polischefen i Teheran

av *Alice Åström* (v)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:369 Samordning av lokala poliskunskaper

av *Cecilia Widegren* (m)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

2007/08:370 Hoten mot demokratin i Bolivia

av *Hans Linde* (v)
till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:371 Självmorden bland unga med utländsk bakgrund

av *Nikos Papadopoulos* (s)
till socialminister Göran Hägglund (kd)

2007/08:372 Högskolors och universitets lagliga möjligheter att hyra ut bostäder till internationella studenter

av *Mikael Damberg* (s)
till statsrådet Lars Leijonborg (fp)

2007/08:373 Oskyldiga i fingeravtrycksregister

av *Mehmet Kaplan* (mp)
till justitieminister Beatrice Ask (m)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 4 december.

12 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 28 november

2007/08:283 Visumtvång för serbiska medborgare

av *Jan R Andersson* (m)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:291 Ryska minoriteter

av *Göte Wahlström* (s)

till statsrådet Tobias Billström (m)

2007/08:297 Demokratier i Filippinerna

av *Hannah Bergstedt* (s)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:301 Hoten mot OFP och Yolanda Becerra Vega

av *Luciano Astudillo* (s)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:310 Östersjösamarbetet och konsulatsneddragningar

av *Ameer Sachet* (s)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:313 HBT-situationen i Litauen

av *Ulf Holm* (mp)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:315 Expertgruppen för människohandel

av *Carina Hägg* (s)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

2007/08:329 Svenskar fast i Gaza

av *Hannah Bergstedt* (s)

till utrikesminister Carl Bildt (m)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 4 december.

13 § Kammaren åtskildes kl. 15.00.

Förhandlingarna leddes
av tredje vice talmannen från sammanträdet början till ajourneringen kl.
12.11 och
av talmannen därefter till sammanträdet slut.

Vid protokollet

CHARLOTTE RYDELL

1 § Justering av protokoll.....	1
2 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer.....	1
3 § Hänvisning av ärenden till utskott	3
4 § Utlåtande om grönbok om anpassning till klimatförändringar i Europa – tänkbara EU-åtgärder.....	3
Miljö- och jordbruksutskottets utlåtande 2007/08: MJU4	3
5 § Vissa sekretessfrågor	3
Konstitutionsutskottets betänkande 2007/08: KU8	3
6 § Beslut om ärenden som slutdebatterats den 28 november	4
SkU7 Skattelättnader för förmån av hushållstjänster.....	4
SkU8 Sänkt reklamskatt för vissa periodiska publikationer	4
7 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde.....	4
MJU4 Utlåtande om grönbok om anpassning till klimatförändringar i Europa – tänkbara EU-åtgärder	4
KU8 Vissa sekretessfrågor	4
Ajournering.....	4
Återupptagna förhandlingar	4
8 § Frågestund.....	4
Anf. 1 TALMANNEN.....	4
<i>Sänkning av arbetsgivaravgifterna.....</i>	<i>5</i>
Anf. 2 SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s)	5
Anf. 3 Finansminister ANDERS BORG (m).....	5
Anf. 4 SVEN-ERIK ÖSTERBERG (s)	5
Anf. 5 Finansminister ANDERS BORG (m).....	6
<i>Kostnaden för sluten psykiatrisk vård.....</i>	<i>6</i>
Anf. 6 ANNA BERGKVIST (m)	6
Anf. 7 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	6
Anf. 8 ANNA BERGKVIST (m)	7
Anf. 9 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	7
<i>Energieffektivisering av miljonprogrammets lägenheter.....</i>	<i>7</i>
Anf. 10 EGON FRID (v)	7
Anf. 11 Finansminister ANDERS BORG (m).....	8
Anf. 12 EGON FRID (v)	8
Anf. 13 Finansminister ANDERS BORG (m).....	8
<i>Barnens rätt i sociallagstiftningen.....</i>	<i>9</i>
Anf. 14 ULRIKA CARLSSON i Skövde (c).....	9
Anf. 15 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	9
Anf. 16 ULRIKA CARLSSON i Skövde (c).....	9
Anf. 17 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	9
<i>Utbildning i hållbar utveckling.....</i>	<i>10</i>
Anf. 18 MATS PERTOFT (mp).....	10
Anf. 19 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp).....	10
Anf. 20 MATS PERTOFT (mp).....	10
Anf. 21 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp).....	11

<i>FN:s klimatkonferens och enskilda länders ansvar i klimatfrågan</i>	11
Anf. 22 ANITA BRODÉN (fp).....	11
Anf. 23 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c).....	11
Anf. 24 ANITA BRODÉN (fp).....	11
Anf. 25 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c).....	11
<i>Den psykiatriska vården</i>	12
Anf. 26 LOTTA JONSSON (kd)	12
Anf. 27 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd)	12
Anf. 28 LOTTA JONSSON (kd)	13
Anf. 29 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd)	13
<i>Skattehöjning för frivilligarbetare</i>	13
Anf. 30 LARS JOHANSSON (s).....	13
Anf. 31 Finansminister ANDERS BORG (m)	13
Anf. 32 LARS JOHANSSON (s).....	14
Anf. 33 Finansminister ANDERS BORG (m)	14
<i>Eventuell landdragnig av rysk gasledning</i>	14
Anf. 34 ANDERS YGEMAN (s).....	14
Anf. 35 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c).....	14
Anf. 36 TALMANNEN	15
Anf. 37 ANDERS YGEMAN (s).....	15
Anf. 38 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c).....	15
<i>Forskningsstarka miljöer och enskilda forskare</i>	15
Anf. 39 FINN BENGTSSON (m)	15
Anf. 40 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp)	15
Anf. 41 FINN BENGTSSON (m)	16
Anf. 42 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp)	16
<i>Kurser i sex och samlevnad i lärarutbildningen</i>	16
Anf. 43 CATHARINA BRÅKENHIELM (s).....	16
Anf. 44 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	17
Anf. 45 CATHARINA BRÅKENHIELM (s).....	17
Anf. 46 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp).....	17
<i>Klimatåtgärder</i>	18
Anf. 47 MIKAELA VALTERSSON (mp).....	18
Anf. 48 Finansminister ANDERS BORG (m)	18
Anf. 49 MIKAELA VALTERSSON (mp).....	18
Anf. 50 Finansminister ANDERS BORG (m)	19
<i>Funktionshinderades ekonomiska möjligheter att studera</i>	19
Anf. 51 HELENE PETERSSON i Stockaryd (s)	19
Anf. 52 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp)	19
Anf. 53 HELENE PETERSSON i Stockaryd (s)	20
Anf. 54 Statsrådet LARS LEIJONBORG (fp)	20
<i>Insatser mot mäns våld mot kvinnor</i>	20
Anf. 55 CARINA HÄGG (s).....	20
Anf. 56 Finansminister ANDERS BORG (m)	21
Anf. 57 CARINA HÄGG (s).....	21
Anf. 58 Finansminister ANDERS BORG (m)	21
<i>Respekten för skattesystemet</i>	22
Anf. 59 JÖRGEN JOHANSSON (c).....	22

Anf. 60 Finansminister ANDERS BORG (m).....	22	Prot. 2007/08:33
<i>Gifter i leksaker och barnkläder</i>	22	29 november
Anf. 61 CARINA OHLSSON (s).....	22	
Anf. 62 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	23	
Anf. 63 CARINA OHLSSON (s).....	23	
Anf. 64 Miljöminister ANDREAS CARLGREN (c)	23	
<i>Svenska elevers kunskaper i läsning</i>	24	
Anf. 65 TOBIAS KRANTZ (fp)	24	
Anf. 66 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp)	24	
Anf. 67 TOBIAS KRANTZ (fp)	24	
Anf. 68 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (fp)	25	
Anf. 69 TALMANNEN.....	25	
9 § Bordläggning	25	
10 § Anmälan om interpellationer	25	
11 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	26	
12 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	27	
13 § Kammaren åtskildes kl. 15.00	27	

